

Ajánló

Digitális kultúra Európában és helyben

Elcsépelet közhely mára a könyvtárakat ért kihívás az információs korban, a digitalizálás, a digitális kultúra jelentősége. Örömmel tapasztaltuk, hogy a döntéshozói szférában egyre erőteljesebb az információs társadalom támogatottsága. 2004-ben kormányzati irányítással elkészült a *Magyar Információs Társadalom Stratégiája* az összes ágazat programjával. Az Európai Unió mind több projektje egyre nagyobb hangsúlyt fektet a digitális kultúra fejlesztésére. A széles körben elterjedt internetszolgáltatások alapvetően megváltoztatják a XXI. század társadalmát. A fejlett országokban a lakosságnak csaknem a fele internetfelhasználó, és ez számos területen a gazdaságban, az oktatásban, a kultúrában – hozott alapvető változásokat. A 2002-ben létrejött Informatikai és Hírközlési Minisztérium (IHM) egyik legfontosabb programja nem véletlenül a hazai – csekély – internethasználat erőteljes növelése volt. Egy 2003-as World Internet Project felmérése szerint a magyar lakosság maximum 20-25%-a használta az internetet. Ez alatta marad néhány velünk együtt csatlakozó ország felhasználói arányainak is. A legújabb felmérések azt jelzik, hogy míg korábban főként a hazai szűkös anyagi források miatt kevesen használták az internetet, most a többség a tartalomhiányt jelöli meg indokként.

Az internet azonban már rég nem az infrastruktúrát, hanem egyre inkább a tartalmat jelenti. A „műsor” a fontos, nem a technika. Az IHM 2002-es eVilág pályázatában több száz millió Ft-ot osztottak szét a hazai online tartalom bővítése érdekében. Nem tudom, ennek mekkora hányadát kapták a könyvtárak, gyanítom, messze nem a nagyobb részt. A százmilliók tartalomfejlesztésekről sajnos a mai napig nincs megbízható nyilvántartás. A felső vezetés a programokban fontosnak tartja ezt a területet, de az államháztartási hiány csökkentésének az informatikai tárca is jócskán áldozatául esett, a közgyűjteményi szféráról nem is beszélve.

Miközben a könyvtári szférában jó néhány helyen próbálunk megfelelni az interneten özönlő kihívásoknak, digitalizálunk, online tartalmakat fejlesztünk – a hazai könyvtári szakma komoly költségvetési megszorításokkal küzd. A nagyobb informatikai fejlesztések sajnos „elmennek” a szakma mellett. Helyzetünk, napi munkánk tele van ellentmondásokkal, de nem csak gépeinket, gondolkodásunkat is meg kell újítani. A digitális magyar kultúra megteremtésében a közgyűjteményeknek, ezen belül könyvtárainknak kihagyhatatlan szerepük van. **Rónai Iván** és **Szalóki Gabriella** cikkéből is tájékozódhatunk arról, hogy Európa az ajtónkon kopogtat, sőt az ajtó nyitva áll előttünk. Rajtunk (is) áll, belépünk-e rajta, tudunk-e élni a lehetőségekkel. Magyarországon elsőként a Közép-európai Egyetem vásárolta meg a *Millennium* integrált könyvtári rendszert, amelyet **Lepp Tünde** mutat be.

Moldován István